

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL

SESSION 2015

POLONAIS

VENDREDI 19 JUIN 2015

LANGUE VIVANTE 1

Durée de l'épreuve : **3 heures**

Séries **ES** et **S** – coefficient : **3**

Série **L** Langue vivante obligatoire (LVO) – coefficient : **4**

Série **L** LVO et Langue vivante approfondie (LVA) – coefficient : **8**

L'usage des calculatrices électroniques et du dictionnaire est interdit.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.
Ce sujet comporte 6 pages numérotées de 1/6 à 6/6.

Répartition des points

Compréhension de l'écrit	10 points
Expression écrite	10 points

Dokument 1 – fragment książki Hanny Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*, napisanej po rozmowie autorki z Markiem Edelmanem, jednym z organizatorów powstania w getcie w Warszawie w kwietniu 1943, jedynym, który to powstanie przeżył.

5 Profesor amerykański, który go¹ niedawno odwiedził, mówił mu : „*szliście jak barany na śmierć*“. Amerykański profesor wylądował² kiedyś na francuskiej plaży, biegł czterysta czy pięćset metrów pod morderczym ogniem³, nie schylając się i nie padając, i był ranny, a teraz uważa, że jak ktoś przebiegnie taką plażą, to może później mówić – „*człowiek powinien strzelać*“⁴ albo „*szliście na śmierć jak barany*“. Żona profesora dodała, że śmierć ludzi ginących w milczeniu⁵ jest niczym, bo nic nie pozostawia po sobie, a ci co strzelają, pozostawiają po sobie legendę.

Doskonale rozumiał profesora, próbował jednak wytłumaczyć mu różne rzeczy.

10 Ci ludzie szli spokojnie i godnie. Iść tak spokojnie na śmierć, to jest znacznie trudniejsze od strzelania, o wiele łatwiej się umiera strzelając niż człowiekowi, który idzie do wagonu, a potem jedzie wagonem, a potem kopie sobie dół i rozbiera się do naga...

– Ja krzątałem się wokół Umschlagplatzu⁶ – miałem dzięki naszym ludziom z policji wyprowadzać tych, którzy byli nam najbardziej potrzebni. Ta krzątania nie miała żadnego znaczenia, bo i tak wszyscy ginęli, ale człowiek nie czekał na swoją kolej beczynn timer. Działanie było jedyną szansą przetrwania.

15 – Krzątałeś się koło Umschlagplatzu...

– ...i jednego dnia wyprowadziłem Polę Lifszyc. A nazajutrz Pola wpadła do domu i zobaczyła, że nie ma matki. Pędzili ją już na Umschlagplatz w kolumnie, więc Pola pobiegła za nią i zdążyła. W ostatniej chwili wmieszała się⁷ w tłum i poszła z matką do wagonu.

20 O Korczaku wiedzą wszyscy, prawda? Korczak był bohaterem, bo poszedł z dziećmi dobrowolnie na śmierć. Kto wie o Poli Lifszyc?

A przecież to ona, Pola, mogła przejść na aryjską stronę, bo była młoda, ładna, niepodobna do Żydówki.

¹ „on, go, mu“ to Marek Edelman, z którym rozmawiała Hanna Krall

² wylądować – *débarquer*

³ pod morderczym ogniem – *sous un tir de barrage assassin*

⁴ strzał – *tir*; strzelać – *tirer*

⁵ ginąć w milczeniu – *périr en silence*

⁶ krzątać się – *s'affairer*. Masowa deportacja Żydów z getta do obozu zagłady w Treblince rozpoczęła się 22 lipca 1942. Z Umschlagplatzu odchodziły codziennie pociągi z deportowanymi.

⁷ wmieszać się w tłum – *se faufiler dans la foule*

Dokument 2 – dwa fragmenty z gazet

Wyniósł siostrę z płomieni

Do końca życia Iwona Mieszkowska, mama Sebastiana, będzie pamiętać chwile grozy, jakie przeżyła trzy lata temu. Jej syn miał wtedy 5 lat. Mieszkała razem z nim oraz dwiema córkami: 2-letnią Andżeliką i 2-miesięczną Patrycją we wsi Barłomin na Pomorzu. Jak co dzień wyszła na podwórko do komórki po drewno na opał¹. Rąbała jeszcze ostatnie kawałki, kiedy do pomieszczenia
5 wpadł przerażony² Sebastian.

– Mamo, dom się pali, wielki ogień³! – krzyczał wniebogłosy. Pani Iwona natychmiast pobiegła do domu. Wpadła do pokoju i zobaczyła... całe w płomieniach, niemal zwęglone już łóżeczko młodszej córki.

W szoku, w jakim była, i w otaczających ją kłębach dymu nie zauważyła, że przez cały czas
10 za ubranie pociągał ją Sebastian. Gdy na niego spojrzała, zrozumiała, że wskazuje na pokój obok.

– Tam jest Patrycja! – wołał.

Rzeczywiście, dziewczynka leżała bezpiecznie na kanapie. Okazało się, że widząc ogień, pięciolatek najpierw wyjął siostrę z łóżeczka, a dopiero potem pobiegł po mamę.

Od tego czasu dla swojej mamy, sąsiadów, strażaków, a także uczniów i nauczycieli z jego
15 szkoły stał się bohaterem.

Przyjaciółka, forum.polki.pl

KUTNO - Bohaterski czyn strażaka! Uratował niemowlę... przez telefon

Taki strażak⁴ to wzór dla wszystkich! Jarosław Sobczyk uratował życie 4-miesięcznej dziewczynce. Zrozpaczona matka, której córka zakrztusiła się i nie oddychała, zadzwoniła na straż
pożarną i błagała o pomoc. Gdyby nie opanowanie i zachowanie zimnej krwi⁵ przez strażaka, dzie-
wczynka prawdopodobnie już by nie żyła.

20 Zapytany o to, czy czuje się bohaterem, z grymasem kiwa głową.

– Bohaterzy to są w filmach, ja wykonuję swoją pracę. Decydując się na służbę w straży po-
zarnej miałem świadomość⁶, że wielokrotnie będę narażał swoje życie, by ratować innych. To jest
moja misja i nie ma tutaj mowy o żadnym bohaterstwie. Od tego jesteśmy – uważa J. Sobczyk.

Łukasz Stasiak, *Gazeta Lokalna Kutna i Regionu*, 28 maja 2013

¹ rąbać drewno na opał – *débiter le bois de chauffage*

² przerażony – *terrifié*

³ ogień – *le feu*

⁴ strażak – *un pompier*

⁵ opanowanie i zachowanie zimnej krwi – *la maîtrise de soi et le sang froid*

⁶ świadomość – *la conscience*

Warto pokazać bohaterskie czyny

Już wkrótce rusza czwarta edycja akcji „Zwykły Bohater”. To akcja wyjątkowa, już po raz czwarty prowadzona przez Bank BPH wspólnie z TVN oraz portalem Onet. Z niecierpliwością czekamy na nowe historie i nowych, niezwykłych „Zwykłych Bohaterów”.

5 Spotkałeś na swej drodze kogoś, kto bezinteresownie niesie pomoc innym? Odznacza się uczciwością, inicjatywą albo odwagą? Ma wspaniałe pomysły, dzięki którym świat staje się lepszy? Nie wahaj się i zgłoś go do akcji “Zwykły Bohater”! Dzięki niej może o nim usłyszeć cała Polska.

<http://www.zwyklybohater.pl>

TRAVAIL À FAIRE PAR LE CANDIDAT

Le candidat rédige ses réponses exclusivement sur sa copie, les présente dans l'ordre et les numérote conformément au sujet.

I. COMPRÉHENSION DE L'ÉCRIT (10 points)

Tous les candidats traiteront les questions suivantes.

Répondez aux questions ci-dessous :

1. Czego dowiadujemy się o amerykańskim profesorze z pierwszego dokumentu?
2. Kto według niego i jego żony może być bohaterem?
3. Czy Marek Edelman podziela ich zdanie? Co stara się im wytłumaczyć?
4. Dlaczego on mówi o ofiarach w getcie warszawskim ? Jakie konkretne przykłady ludzkiego bohaterstwa podaje? Dlaczego ci ludzie są dla niego bohaterami?
5. Kogo pokazują nam dwa fragmenty artykułów w gazetach?
6. Co odpowiada Jarosław Sobczyk zapytany, czy uważa się za bohatera?
7. Jak się nazywa i na czym polega akcja przedstawiona w ostatnim dokumencie? Przez kogo jest organizowana?
8. Kto może brać w niej udział?

Seuls les candidats des séries S et ES et ceux de la série L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traiteront la question suivante.

9. Czy zgadzasz się z opinią, że Pola Lifszyc i doktor Korczak z dokumentu nr 1 są „zwykłymi bohaterami”?

Seuls les candidats composant au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traiteront la question suivante.

9. Jak rozumiesz zdjęcie z dokumentu nr 3?

II. EXPRESSION ÉCRITE (10 points)

Seuls les candidats des séries S, ES et L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traiteront UN des trois sujets suivants en 150 mots environ.

Seuls les candidats composant au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traiteront DEUX des trois sujets suivants en 100 mots environ chacun.

1. Co myślisz o wypowiedzi Marka Edelmana na temat bohaterstwa? Czy uważasz, że bohaterem jest tylko ktoś, kto w specyficznych warunkach wojennych ginie z bronią w ręku? Udziel odpowiedzi w oparciu o document nr 1, dotyczący drugiej wojny światowej w Warszawie.
2. Czy bohaterstwo i odwagę możemy dziś oglądać tylko w filmach? Na czym polega codzienne bohaterstwo? Odpowiedz w oparciu o dokumenty nr 2 i 3 oraz swoje przeżycia, oglądane filmy i lektury.
3. Jesteś zainteresowana/y akcją „Zwykły bohater”. Zgłoś swojego kandydata na bohatera. Napisz o nim i wytłumacz, dlaczego Twoim zdaniem jest on prawdziwym bohaterem.